

VERGRIJZING SLAAT TOE IN GROEIKERNEN

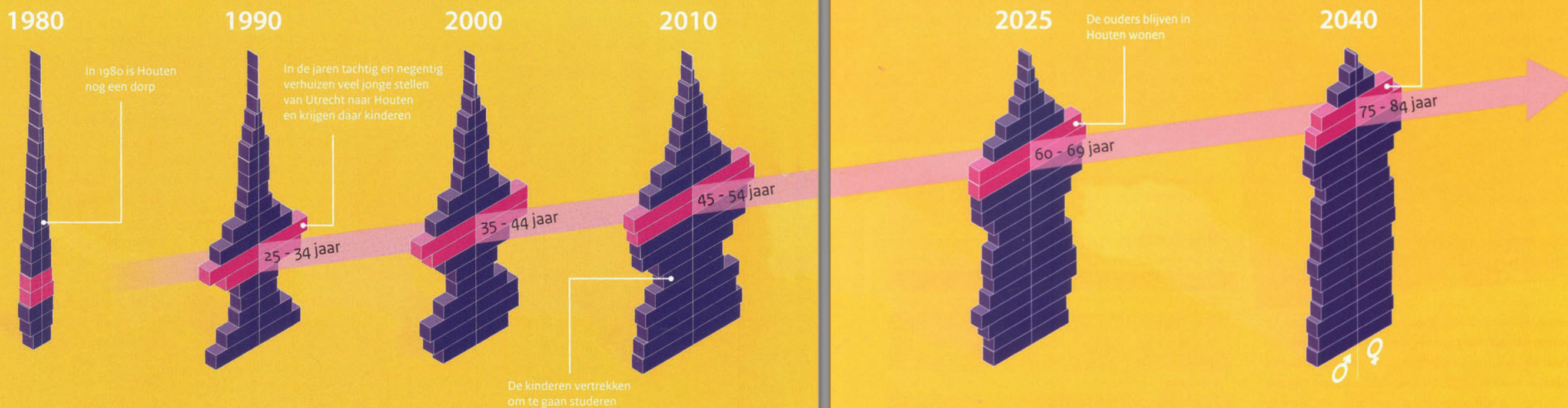
In de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw wees de overheid locaties aan om het toenemende aantal inwoners van de grote steden in op te vangen. Bij Amsterdam verzezen de compleet nieuwe steden Almere en Lelystad. Daarnaast werd bij Amsterdam onder andere Purmerend, Alkmaar en Hoorn aangewezen als groeikern. Andere bekende voorbeelden van kleine plaatsen of dorpen die uitgroeiden tot een groeikern zijn Zoetermeer bij Den Haag; Houten en Nieuwegein bij Utrecht; en Capelle aan den IJssel bij Rotterdam. Al deze kernen werden

in rap tempo uitgebreid met grote nieuwbouwwijken. Er trokken overwegend starters op de woningmarkt naar een groeikern. De jonge gezinnen die zich hier destijds massaal vestigden, zorgden voor lokale geboortegolfjes. De kinderen van deze jonge gezinnen zijn inmiddels jongvolwassenen en naar een andere stad verhuisd voor studie of werk. De ouders zijn blijven wonen in de groeikern. Zij bereiken de komende decennia de 65-jarige leeftijd, waardoor in de groeikernen de vergrijzing zal toeslaan.

De groeikernen waren in oorsprong gericht op jonge gezinnen, met alle voorzieningen die daarbij horen: speeltuinen, eengezinswoningen, scholen, kinderopvang en sportclubs. De vergrijzing leidt tot nieuwe uitdagingen. Zijn er in de groeikernen voldoende voorzieningen aanwezig om in de behoeften van de vergrijzende bevolking te voorzien? Ouderen vanaf 75 jaar kunnen zich doorgaans minder vaak en minder ver verplaatsen. Zij raken daardoor steeds meer afhankelijk van de directe woonomgeving. De schoonheidsspecialist in de stad wordt

ingeruild voor de kapper in de wijk. In plaats van met de auto naar de XL-supermarkt te rijden, doen ze boodschappen in het buurtcentrum. Wordt iemand nog hulpbehoevend, dan komt de kapper aan huis, helpt de zuster met aankleden en nemen de buren of kinderen boodschappen mee. In sommige groeikernen is al met deze toekomstverwachting rekening gehouden. Zo zijn in Zoetermeer en Leidsche Rijn de huidige scholen eenvoudig om te bouwen tot bejaardenwoningen of zorgvoorzieningen.

Volg een leeftijdsgroep in een groeikern door de tijd

VOORPUBLICATIE PEARL PROGNOSES

Wat betekent vergrijzing, in combinatie met de trends van individualisering en het huidige rijksbeleid van langdurig zelfstandig wonen, voor de beschikbaarheid van zorg voor ouderen in krimpgebieden. Wat betekent de daling van het aantal kinderen voor de onderwijsvoorzieningen en de afstanden tot de basisschool? Binnenkort publiceert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) in samenwerking met het CBS een illustratief overzicht van de regionale bevolkings- en huishoudensprognoses over de lange termijn en in 25 thema's. Een voorproefje.

Ruimtelijke impact demografische ontwikkeling in 25 infographics

In de Randstad valt op dat de grote steden weer populairder worden onder jongere gezinnen. Het gevolg is dat de uitstroom naar groeikernen zoals Houten opdroogt waardoor hier de vergrijzing toeslaat. De mensen die hier ooit een jong gezin hebben gesticht, blijven er als empty-nesters wonen. Dan doet de vraag op of er in de groeikernen voldoende voorzieningen aanwezig zijn om in de behoeften van de vergrijzende bevolking te voorzien? In sommige groeikernen is echter al met deze toekomstver-

wachting rekening gehouden. Zo zijn de huidige scholen met gemak om te bouwen tot bejaardenwoningen of zorgvoorzieningen.

Deze vaak niet zo veranderlijke demografische processen zijn soms van verrassende invloed op actuele ruimtelijke vraagstukken. Door de bevolkings- en huishoudensprognose te koppelen aan andere ruimtelijke onderzoeksthema's en data van het PBL, kunnen wij meer maatschappelijke

betekenis aan de regionale bevolkingsprognose geven en zijn de andere PBL onderzoeksthema's beter van een inhoudelijke toekomstverkenning te voorzien', aldus de samenstellers Femke Daalhuizen en Andries de Jong. De basis voor deze nieuwe publicatie wordt onder meer gevormd door <http://www.pbl.nl/publicaties/regionale-bevolkings-en-huishoudensprognose-2013-2040>. Voor meer informatie zie: www.pbl.nl/themasites/regionale-bevolkingsprognose.